

Posudek na diplomovou práci Tomáše Zídka Morálka a právo.

Tomáš Zídek se ve své práci zabýval vymezením oblasti morálky a práva, tím kde je hranice těchto dvou systémů, s přihlédnutím k tomu, že čas od času se může stát, že právem vynucované chování je v rozporu s lidskou morálkou / str.6./ . Obtíže při definování toho, co je a co není právo, spatřuje kromě jiného ve střetu právního pozitivismu a naturalismu.

Celkové zpracování tématu určení vztahu morálky a práva je velmi obecné. Diplomant se pokouší udržet rovnováhu mezi stanovením tohoto vztahu v právní teorii a v disciplínách jako je sociologie práva, případně další společenské vědy. Práce je rozdělena do pěti kapitol /2.-6./, úvodu a závěru. V kapitole nazvané Společenská norma autor připomíná, že právo a morálka jsou normativní systémy, které patří do systému společenských norem. Upozorňuje také na základ tradičního sociologického pojetí práva jako normativního systému. Zajímá se o to, jakým způsobem jsou stanoveny právní normy v kontextu společenských změn.

V následné kapitole s názvem Morální norma pojednává o problematice morálky z pohledu etiky a také o postupech pojímajících etiku jako vědní disciplínu. Zmiňuje se i o základních kategoriích morálky, rozlišování dobra a zla, jejichž aplikace při popisu či výkladu společenských i individuálních situací naznačuje akcentování jiných jevů, než jsou spravedlnost a nespravedlnost, zkoumané právem.

V kapitole Právní norma se autor zabývá různými definicemi práva a právní normy. Součástí této kapitoly je také výklad základního rozdílu pojetí práva z pozice přirozenoprávní a pozitivistické školy.

V další kapitole nazvané Rozdíly mezi morální a právní normou se diplomant věnuje popisu formálních a obsahových rozdílů a také rozlišení norem institucionálních a neinstitutcionálních a dále sankcí práva a morálky.

V poslední kapitole Poměr systému právních a morálních norem se zabývá autor vzájemnými vztahy obou systémů, morálním základem práva a otázkou práva jako minima morálky.

Téma diplomové práce Tomáše Zídka je zpracováno na obecné rovině. K tématu vztahu morálky a práva existuje bohatá literatura. Diplomant svým výběrem autorů a rozdělením či uspořádáním koncepce práce podstoupil odvážně náročný úkol.

Závěr práce mohl být hutnější, případně tezovitější, aby záměr práce vyzněl jednoznačněji. Jeho součástí mělo být také vysvětlení či obhajoba výběru autorů, o které se diplomant opíral, čímž by také přispěl k zpřehlednění zpracovávaného tématu diplomové práce. Autor by měl lépe argumentovat. Takto je to spíše výčet různých názorů, k nimž se autor vyjadřuje například následujícím způsobem, „ Machalická je mi velice sympatická ve svém pragmatismu ...“ /str.71/ nebo „ Max Weber tvrdí...já však tvrdím“ /str. 72/ a tak dále, bez zdůvodnění vlastního postoje. Rychlé závěry, k nimž autor dochází a nedostatečná argumentace, postrádají hlubší pochopení názorů citovaných autorů.

Přesto se domnívám, že předkládaná práce splňuje požadavky na ni kladené a doporučuji ji k obhajobě. Navrhuji klasifikovat ji jako dobrou.

Doc.PhDr. Ivan Mucha CSc.